Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası (YYS) & Kurumsal Gümrükleme

Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası (YYS) & Kurumsal Gümrükleme Dış ticaret hacminin büyümesi ve uluslararası lojistik süreçlerinin karmaşıklaşması, firmaların daha hızlı, güvenli ve izlenebilir operasyonlara ihtiyaç duymasına neden ol

Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası (YYS) & Kurumsal Gümrükleme

Dış ticaret hacminin büyümesi ve uluslararası lojistik süreçlerinin karmaşıklaşması, firmaların daha hızlı, güvenli ve izlenebilir operasyonlara ihtiyaç duymasına neden olmuştur. Bu ihtiyaç doğrultusunda geliştirilen **Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS)**, sadece bir belge değil; aynı zamanda bir güvenlik ve uyum sistemidir. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen belirli kriterleri sağlayan firmalara tanınan bu statü, dış ticarette hız ve kaliteyi artırırken, firmanın global itibarı için de bir güven belgesidir.

Bu yazımızda, YYS'nin ne olduğu, hangi avantajları sunduğu, başvuru süreçlerinden denetim prosedürlerine, yerinde gümrükleme gibi kritik haklardan karşılıklı tanıma anlaşmalarına kadar pek çok teknik detayı ele alıyoruz. Ayrıca **AB Gümrük Müşavirliği** olarak sunduğumuz hizmetlerle, YYS sürecinin her aşamasında firmalara nasıl profesyonel destek sağladığımızı da detaylı biçimde aktarıyoruz.

1. Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS) Nedir?

YYS, dış ticaret işlemlerinde gümrükleme süreçlerini hızlandıran, firmaların güvenilirliğini belgeleyen ve ticaretin her aşamasında kolaylık sağlayan stratejik bir statüdür. Bu statü, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen güvenlik, şeffaflık, mali yeterlilik ve kayıt sistemleri gibi çeşitli kriterleri sağlayan firmalara verilmektedir. Küresel ölçekte

tanınan bu belge, hem ihracat hem ithalat işlemlerinde ciddi operasyonel avantajlar sunar.

1.1 YYS’nin Temel Unsurları

1.1.1 Güvenilir İş Ortağı Olma Vizesi:

YYS, firmanın ticaret güvenliğine ve düzenliliğine ne kadar sadık olduğunu resmi olarak kanıtlar. Bu belge, yalnızca iç gümrük idarelerine değil, aynı zamanda uluslararası ticaret partnerlerine de firmanın güvenilirliğini gösterir.

1.1.2 Uluslararası Tanınırlık:

Türkiye’de YYS sertifikası alan firmalar, Avrupa Birliği başta olmak üzere karşılıklı tanıma anlaşması bulunan ülkelerde de bu avantajlardan faydalanabilir. Bu durum, global lojistik zincirinde stratejik bir avantaj yaratır.

1.1.3 Hız ve Operasyonel Avantajlar:

YYS sahipleri, hem ihracat hem ithalat işlemlerinde kırmızı hat yerine sarı/yeşil hatlardan işlem yapabilir; belge sunumları ve kontroller azaltılır; yerinde gümrükleme gibi kolaylaştırıcı haklara sahip olur.

AB Gümrük Olarak Bu Kapsamdaki Hizmetlerimiz

- **YYS Başvuru Süreci Yönetimi:** Başvuru evraklarının eksiksiz hazırlanması, sistemsel entegrasyonun sağlanması, ISO ve güvenlik belgelerinin revizyonu.
- **Denetim Öncesi Hazırlık:** Yerinde inceleme için mock-audit, kontrol listesi simülasyonları ve saha hazırlıkları.
- **Uluslararası Uyum Danışmanlığı:** Karşılıklı tanıma anlaşmaları ve AB uyumlu operasyon kurgusu danışmanlığı.
- **İthalat/İhracat Süreç İyileştirme:** YYS sonrası süreçleri yeniden yapılandırarak zaman ve maliyet avantajı sağlıyoruz.

2. YYS Sertifikasının Sağladığı Avantajlar

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü, firmalara yalnızca itibar kazandırmakla kalmaz; aynı zamanda dış ticaret süreçlerinde hız, kolaylık ve operasyonel güvenlik sağlar. Bu avantajlar hem zaman hem de maliyet yönetimi açısından firmalara stratejik katkılar sunar. YYS sahibi bir firma, klasik gümrükleme prosedürlerinden büyük ölçüde muaf tutulur ve iş akışlarını minimum devlet müdahalesiyle sürdürebilir.

2.1 Gümrükte Öncelik ve Ayrıcalık

2.1.1 Sarı/Yeşil Hat İşlemleri:

YYS sahibi firmalar, gümrük işlemlerinde düşük risk profiline sahip olduklarından öncelikli olarak sarı veya yeşil hatlardan işlem görebilirler. Bu durum, hem belge kontrolü hem de fiziki muayene açısından ciddi bir kolaylık sağlar.

2.1.2 Azaltılmış Belgelerle İşlem:

Gümrük idaresi YYS sahibi firmalardan daha az belge talep edebilir. Sistemsel güven ilişkisine dayalı bu yaklaşım, beyanname sürecini hızlandırır.

2.1.3 Hızlı Gümrükleme ve Sevkiyat:

Gecikme riskleri minimize edilir, liman ve antrepo maliyetleri düşer. Teslimat terminleri daha öngörülebilir hale gelir.

AB Gümrük Olarak Bu Kapsamdaki Hizmetlerimiz

- **Hat Yönetimi Danışmanlığı:** Beyanname aşamasında risk yönetimine yönelik optimizasyon sağlıyoruz.
- **Belge Azaltımı Süreci:** Hangi belgelerin otomatik olarak eşlenebileceğini ve entegre edilmesi gerektiğini teknik olarak belirliyoruz.
- **Proses Revizyonu:** Mevcut lojistik iş akışınızı YYS avantajlarına göre yeniden düzenliyoruz.

---

3. YYS Başvuru Kriterleri ve Uygunluk Koşulları

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsüne başvurmak isteyen firmaların öncelikle belirli idari, mali ve operasyonel kriterleri sağlaması gerekmektedir. Bu kriterler, firmanın hem iç denetim sistemlerini hem de gümrükle doğrudan ilişkili olan iş süreçlerini kapsar. Başvuru süreci boyunca, yalnızca evrak teslimi değil; sistem bütünlüğü, kayıt izlenebilirliği ve operasyonel şeffaflık da denetlenmektedir.

3.1 Başvuru İçin Sağlanması Gereken Ana Koşullar

3.1.1 Güvenilirlik Koşulu:

Son üç yılda gümrük mevzuatına aykırı ağır ceza almamış olmak, firma adına önemli bir güven endeksidir. Ayrıca düzenli ve tutarlı beyanname geçmişine sahip olunmalıdır.

3.1.2 Mali Yeterlilik:

Başvuru sahibinin, son üç yıl boyunca zarar etmemiş olması, özkaynaklarının yeterli olması ve borç/aktif oranlarının sağlıklı düzeyde olması beklenir.

3.1.3 Ticari Kayıtların Düzenliliği:

Kayıt sistemleri, ERP altyapısı, stok hareketleri ve girdi/çıktı belgeleri dijital olarak izlenebilir ve tutarlı olmalıdır. Arşivleme sistemi de geriye dönük kontrole açık olmalıdır.

3.1.4 Güvenlik Önlemleri ve Fiziki Altyapı:

Kamera sistemleri, giriş-çıkış kontrol noktaları, yangın ve sabotaj önleme sistemleri gibi fiziksel güvenlik altyapıları kurulmuş ve belgelenmiş olmalıdır.

3.1.5 Dahili Kontrol Mekanizması:

İç denetim prosedürleri yazılı olmalı, firmanın kendi süreçlerini izleme ve hata tespiti yapma becerisi kurumsal olarak var olmalıdır.

AB Gümrük Olarak Bu Kapsamdaki Hizmetlerimiz

- **YYS Uygunluk Tespiti:** Firmanızın mevcut yapısının YYS kriterlerine uygunluk analizini teknik rapor formatında sunuyoruz.

- **Finansal Göstergelerin Hazırlanması:** Mali tabloların YYS'ye uygun biçimde hazırlanması ve gerektiğinde yapılandırılması için uzman desteği sağlıyoruz.
- **Kayıt ve Belge Sistemi Revizyonu:** ERP, stok yönetimi, sevk belgeleri gibi ticari kayıt sistemlerini mevzuata uygun hale getiriyoruz.
- **Fiziki Güvenlik Denetimi:** Kamera, alarm, erişim sistemleri gibi altyapının YYS denetim formatına göre test edilmesini sağlıyoruz.
- **Dijital İç Denetim Modülü Entegrasyonu:** Firmanızın kendi iç kontrol döngüsünü yönetebilmesi için izleme ve analiz yazılım çözümleri sunuyoruz.

---

4. YYS Başvuru Süreci ve Denetim Aşamaları

YYS başvuru süreci sadece bir form doldurma işlemi değildir; kapsamlı bir teknik ve operasyonel değerlendirme sürecidir. Başvuru, hem dijital ortamda başlar hem de sahada yapılan yerinde incelemelerle tamamlanır. Bakanlık, başvuru yapan firmanın hem beyan ettiği bilgileri hem de fiziki uygulamalarını bütünsel olarak inceler. Bu süreçte dikkat edilmesi gereken teknik adımlar ve stratejik hazırlıklar hayati önem taşır.

4.1 Başvuru ve Denetim Süreci Adımları

4.1.1 Elektronik Başvuru:

YYS başvurusu, Ticaret Bakanlığı'nın e-devlet sistemindeki YYS Portalı üzerinden gerçekleştirilir. Belgeler çevrimiçi olarak yüklenir ve ön değerlendirme bu sistem üzerinden yapılır.

4.1.2 Ön İnceleme:

Bakanlık birimleri, firmanın sunduğu belgeleri dijital ortamda kontrol eder. Bu aşamada beyan edilen bilgiler ile vergi, stok ve işlem verileri arasında tutarlılık aranır.

4.1.3 Yerinde İnceleme:

Uzman denetçiler firmanın fiziki tesislerine gelir. Güvenlik sistemleri, belge arşivleri, üretim/satın alma/dağıtım süreçleri, ERP sistemleri yerinde incelenir. Denetim 7.5.19689 sayılı kontrol listesi çerçevesinde yapılır.

4.1.4 Teknik Uyum Testleri:

Denetim sırasında sahadaki uygulamalar mevzuat uyumluluğu açısından test edilir. Kayıtların izlenebilirliği, görev tanımlarının yazılılığı, süreçlerin dijital kontrol izleri değerlendirilir.

4.1.5 Nihai Değerlendirme ve Sertifika Düzenlenmesi:

Denetim sonucu olumlu olan firmalara “Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası” düzenlenir. Sertifika, firmanın gümrük sistemine resmi olarak entegre edilmesini sağlar.

AB Gümrük Olarak Bu Kapsamdaki Hizmetlerimiz

- **Başvuru Dosyası Hazırlığı:** Tüm belge ve içeriklerin teknik ve mevzuata uygun şekilde hazırlanmasını sağlıyoruz.
- **Denetim Öncesi İç Simülasyon:** Gerçek denetime birebir uygun “mock audit” sistemiyle yerinde hazırlık denetimi yapıyoruz.
- **YYS Kontrol Listesi Eğitimleri:** Bakanlıkça kullanılan kontrol listelerinin her satırına özel eğitim ve uygulama desteği sunuyoruz.
- **Saha Rehberliği:** Denetim günü firma yetkililerine teknik rehberlik yaparak süreci başarıyla tamamlamalarını sağlıyoruz.
- **Revizyon ve Takip:** Denetim sonrası eksik kalan hususlarda yeniden yapılandırma desteği sunuyor, süreci son teslimata kadar takip ediyoruz.

---

5. YYS’nin Uluslararası Geçerliliği ve Karşılıklı Tanıma Anlaşmaları

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü, yalnızca Türkiye içindeki gümrük kolaylıklarını değil, aynı zamanda uluslararası ticarette güven temelli bir sistemin parçası olmayı da sağlar. Türkiye’nin belirli ülkelerle yaptığı karşılıklı tanıma anlaşmaları sayesinde, YYS sertifikası yalnızca ulusal değil, aynı zamanda bölgesel ve küresel ölçekte tanınır hale gelmektedir. Bu durum firmalara çok daha geniş bir lojistik ve ticari erişim avantajı sağlar.

5.1 Uluslararası Entegrasyon ve Tanınırlık Detayları

5.1.1 AB ile Karşılıklı Tanıma Süreci:

Türkiye ile Avrupa Birliği arasında imzalanan AEO–YYS karşılıklı tanıma mutabakatı, Türk firmalarının AB gümrüklerinde AEO firmalarıyla eşit haklara sahip olmasını sağlar. Bu durum, Avrupa'ya yapılan ihracatta işlem süresini ve maliyeti doğrudan düşürür.

5.1.2 Diğer Ülkelerle Tanıma Anlaşmaları:

Türkiye, Güney Kore, İsviçre, Çin gibi ülkelerle de YYS karşılıklı tanıma sürecine hazırlık içindedir. Gelecekteki anlaşmalar ile Türk firmaları Asya-Pasifik bölgesinde de benzer avantajlara sahip olacaktır.

5.1.3 Lojistik Zincir Güvenliği:

YYS belgesine sahip firmalar, uluslararası taşımacılıkta "güvenilir zincir halkası" olarak kabul edilir. Bu durum, taşıma sigortalarında indirim, transit sürelerinde kısalma ve sınır geçişlerinde kolaylık sağlar.

5.1.4 Global Tedarik Zinciri Entegrasyonu:

YYS belgesi, çok uluslu şirketlerin tedarik zincirine entegre olmak isteyen firmalar için önemli bir rekabet avantajıdır. Özellikle AB merkezli markalar, YYS sahibi firmalarla çalışmayı öncelikli hale getirmektedir.

5.1.5 Dijital Uyum ve Veri Paylaşımı:

Karşılıklı tanıma anlaşmaları, ülkeler arasında dijital veri paylaşımını mümkün kılar. Böylece beyan, kontrol ve risk analizleri daha hızlı yapılır, manuel müdahale azalır.

AB Gümrük Olarak Bu Kapsamdaki Hizmetlerimiz

- **AEO–YYS Entegrasyon Danışmanlığı:** AB'deki sistemlerle teknik eşleşme için operasyonel dönüşüm desteği sunuyoruz.
- **Uluslararası Gümrük Geçiş Planlaması:** Avrupa, Orta Asya ve Uzak Doğu destinasyonlarına yönelik YYS tabanlı geçiş stratejileri hazırlıyoruz.
- **Karşılıklı Tanıma Süreç Takibi:** Resmi süreçlerde Ticaret Bakanlığı ile koordineli ilerleme sağlayarak firmalara bilgi ve yönlendirme sunuyoruz.

- **Global Müşteri Portföyüne Hazırlık:** YYS sahibi firmaların çok uluslu zincirlerde yer alabilmesi için kurumsal sunum, altyapı ve uyum danışmanlığı sağlıyoruz.
- **Sertifika Çapraz Tanınırlık Eğitimi:** Uluslararası pazarlarda belge geçerliliğini artırmak için firmalara özel eğitimler veriyoruz.

---

6. YYS Sertifikasının Askıya Alınması, Geri Alınması ve İptal Süreçleri

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS), yüksek sorumluluk gerektiren bir ayrıcalıktır. Bu nedenle belirlenen kriterlerde sapmalar veya ciddi ihlaller durumunda sertifika geçici olarak askıya alınabilir, geri alınabilir ya da tamamen iptal edilebilir. Bu süreçler hem firmanın itibarını hem de ticaret hızını doğrudan etkiler. Bu nedenle YYS'ye sahip firmaların operasyonel sürekliliği ve mevzuat uyumu konusunda sürekli özen göstermesi gerekmektedir.

6.1 Sertifikanın Askıya Alınması, Geri Alınması ve İptal Kriterleri

6.1.1 Askıya Alma Nedenleri:

Firmanın denetim sırasında belirlenen kriterleri karşılayamadığı, geçici sorunlar yaşadığı veya yıllık faaliyet raporunu sunmadığı durumlarda sertifika askıya alınabilir. Askıya alma geçici olup, eksiklikler giderildiğinde yeniden aktif hale getirilebilir.

6.1.2 Geri Alma Süreci:

Eğer askıya alma sonrası belirli sürede eksiklikler tamamlanmazsa, YYS sertifikası geri alınır. Bu, firma için statü kaybı anlamına gelir ve yeniden başvuru gerektirir.

6.1.3 İptal Durumu:

Ağır ve tekrarlayan ihlaller, sahtecilik, bilgi gizleme veya güvenlik açıkları gibi durumlar sertifikanın doğrudan iptaline yol açar. İptal kararı, firmanın sektördeki itibarını da önemli ölçüde zedeler.

6.1.4 Denetim ve İzleme Sürekliliği:

YYS sertifikası tek seferlik bir kazanım değil, sürekli izlenen bir yetkidir. Sertifika sahibi firmalar her yıl faaliyet raporu sunmak ve belirli aralıklarla yapılan denetimlere açık olmak zorundadır.

6.1.5 Sertifika Değişiklikleri ve Güncellemeler:

Firma unvanı, adresi, tesis değişiklikleri gibi durumlar zamanında ve doğru biçimde bildirilmediğinde sertifikanın geçerliliği riske girebilir.

AB Gümrük Olarak Bu Kapsamdaki Hizmetlerimiz

- **Askıya Alma Risk Analizi:** Firmanızın YYS devamlılığına tehdit oluşturabilecek alanlarını önceden tespit edip iyileştirme planı sunuyoruz.
- **Denetim Sonrası Süreç Yönetimi:** Askıya alma veya geri alma durumunda resmi yazışmalar, itiraz süreçleri ve eksiklik kapatma planlarını teknik olarak yürütüyoruz.
- **Süreklilik Danışmanlığı:** Yıllık faaliyet raporları, ISO yenilemeleri, güvenlik testleri gibi konularda firmanızın güncel kalmasını sağlıyoruz.
- **Revizyon ve Güncelleme Takibi:** Tesis, unvan veya kayıt değişikliklerinin sertifikaya entegre edilmesi için bakanlıkla eşgüdümlü teknik destek veriyoruz.
- **Kriz Durumu Müdahale Planı:** Ani denetim veya iptal tehdidi altında müdahale planı geliştiriyor ve firmanızın statüsünü korumaya yönelik strateji hazırlıyoruz.

---

7. YYS Kapsamında Yerinde Gümrükleme İzni (İhracat)

YYS sahibi firmalara tanınan önemli ayrıcalıklardan biri de “İhracatta Yerinde Gümrükleme İzni”dir. Bu izin, eşyanın gümrük işlemlerinin firmanın kendi tesislerinde tamamlanabilmesini sağlar. Böylece zaman, maliyet ve kaynak kullanımı açısından maksimum verim elde edilir. Özellikle yoğun ihracat hacmine sahip firmalar için bu yetki operasyonel çevikliği ciddi ölçüde artırmaktadır.

7.1 Yerinde Gümrükleme Sisteminin İşleyişi ve Şartları

7.1.1 İzin Tanımı:

Yerinde gümrükleme, ihraç eşyasının, ihracatçının kendi tesisinde muayene edilip mühürlenerek gümrükten çıkışının sağlandığı basitleştirilmiş bir rejimdir.

7.1.2 Başvuru Koşulları:

YYS sertifikasına sahip olunması, uygun fiziksel alan (güvenli alan, park alanı, yükleme rampaları), kamera ve erişim kontrol sistemlerinin tesis edilmiş olması gereklidir.

7.1.3 İşlem Aşamaları:

İhracat işlemleri önceden elektronik olarak beyan edilir. Gümrük idaresi tarafından risk analizi yapılır. Düşük riskli eşya için doğrudan mühürleme yapılırken, riskli eşya için sahaya memur yönlendirmesi yapılabilir.

7.1.4 Güvenli Alan Özellikleri:

İzin kapsamındaki tesislerde kamera sistemleriyle izlenen, dış müdahaleye kapalı, yalnızca yetkili personelin erişimine açık alanlar kurulmalıdır.

7.1.5 Süreklilik ve Denetim:

Yerinde gümrükleme izni verilen tesisler, Ticaret Bakanlığı tarafından düzenli olarak denetlenir. Eksiklik veya uyumsuzluk halinde izin askıya alınabilir.

AB Gümrük Olarak Bu Kapsamdaki Hizmetlerimiz

- **Yerinde Gümrükleme Proje Danışmanlığı:** Tesisin baştan sona yerinde gümrükleme kriterlerine uygun şekilde tasarlanması ve revize edilmesi sürecini yönetiyoruz.
- **Fiziki Alan Teknik Raporu:** Güvenli alan, park alanı, yükleme bölgeleri gibi alanların mevzuata uygunluğunu analiz eden teknik rapor hazırlıyoruz.
- **Tesis Simülasyonları:** Gümrük memuru denetimi öncesi sahada “demo ihracat” simülasyonları gerçekleştiriyoruz.
- **Risk Senaryosu Yönetimi:** Yükleme ve beyan senaryoları için risk planı geliştirerek firmanın müdahale kabiliyetini artırıyoruz.
- **Gümrük Personeli ile Koordinasyon:** Yerinde işlemler sırasında gümrük memurları ile teknik süreç uyumunu sağlamak adına sahada profesyonel destek sunuyoruz.

---

8. İzinli Gönderici ve İzinli Alıcı Statüleri

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS) ile entegre çalışan en kritik operasyonel kolaylıklardan biri de “İzinli Gönderici” ve “İzinli Alıcı” statüleridir. Bu yetkiler, transit ve ithalat işlemlerinde eşyanın gümrük işlemleri için fiziksel olarak gümrük idaresine gitmeden gönderilmesini ya da teslim alınmasını sağlar. Özellikle sınır ötesi ticarette zaman, maliyet ve güvenlik avantajları ile öne çıkan bu sistemler, YYS'nin en işlevsel tamamlayıcılarıdır.

8.1 İzinli Gönderici ve Alıcı Statülerinin Temel Yapısı

8.1.1 İzinli Gönderici Nedir?

İzinli gönderici, ihracat eşyasını kendi tesisinden doğrudan transit rejimine konu ederek, gümrüğe gitmeden sevk edebilen firmadır. Eşyayı kendi mühürleyebilir ve tescili tesisinde gerçekleştirilebilir.

8.1.2 İzinli Alıcı Nedir?

İzinli alıcı, yurt dışından gelen eşyayı sınır gümrüğüne uğramadan doğrudan kendi tesisinde teslim alabilen, mühürü açabilen ve beyan sürecini burada tamamlayabilen firmadır.

8.1.3 Gerekli Tesis ve Altyapı:

Bu statüler için yüksek güvenlikli alanlar, mühürleme/kırma alanları, kamera sistemleri, erişim kontrol noktaları ve arşivlenebilir veri altyapısı gereklidir.

8.1.4 Transit Süreçlerinde Kolaylık:

İzinli gönderici/alıcılara ait taşımalarda transit süreleri ciddi oranda kısalır. Özellikle AB ülkeleri ile olan karayolu taşımacılığında gümrük geçişleri daha hızlı ve az risklidir.

8.1.5 Denetim ve Teminat Yapısı:

Teminat sistemi belirli taşımalarda esnetilebilir veya kaldırılabilir. Ancak sistemin sürekliliği için düzenli denetimler yapılır ve yıllık raporlamalar zorunludur.

AB Gümrük Olarak Bu Kapsamdaki Hizmetlerimiz

- **İzinli Gönderici/Alıcı Başvuru Yönetimi:** Her iki statüye özel başvuru süreçlerini yönetiyor, eksiksiz belge dosyası hazırlıyoruz.

- **Tesis Güvenlik Tasarımı:** Mühürleme, park, kontrol ve sevk alanlarının yönetmeliğe uygun tasarımı ve saha kurulumu için teknik danışmanlık sağlıyoruz.
- **Transit Beyan Danışmanlığı:** TR ve AB mevzuatına göre transit süreçlerinin risk bazlı yapılandırılması ve dijitalleştirilmesini sağlıyoruz.
- **Eğitim ve Denetim Hazırlığı:** Tüm operasyon personeline süreç eğitimi veriyor, yerinde gümrük denetimine hazırlık sağlıyoruz.
- **Taşıyıcı ve Tedarikçi Entegrasyonu:** Sadece firmanızın değil, taşıma yapan tüm iş ortaklarınızın da izinli sistemle uyumlu hale gelmesini sağlıyoruz.

---

9. YYS Kapsamında Süreç Takibi, Raporlama ve Mevzuata Uyumun Devamlılığı

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS), tek seferlik bir yetki değil; süreklilik gerektiren ve sürekli izlenen bir uyum sistemidir. Sertifikaya sahip olduktan sonra da firmaların hem kendi süreçlerini hem de dış denetimleri titizlikle yönetmesi gerekir. Bu kapsamda faaliyet raporlarının hazırlanması, güncel mevzuat takibi, iç denetimlerin yapılması ve sistemin güncel tutulması zorunludur.

9.1 Operasyonel Süreklilik ve Raporlama Yükümlülükleri

9.1.1 Yıllık Faaliyet Raporu Zorunluluğu:

YYS sahibi firmalar her yıl, gümrük mevzuatına uygun şekilde hazırlanmış bir faaliyet raporu sunmakla yükümlüdür. Bu rapor, beyanname istatistikleri, sistemsel değişiklikler, eğitim faaliyetleri ve güvenlik raporlarını içerir.

9.1.2 Sürekli İç Denetim ve İzleme:

Firmaların kendi süreçlerini izleyen, analiz eden ve sapmaları raporlayan bir iç denetim mekanizması kurmuş olması beklenir. Bu, ERP sistemleriyle entegre edilmiş olmalı ve her kritik süreç loglanmalıdır.

9.1.3 Mevzuat Güncellemelerine Uyum:

Gümrük ve dış ticaret mevzuatında yapılan değişiklikler, firmanın süreçlerine anlık olarak

yansıtılmalıdır. Aksi takdirde geriye dönük sorumluluk doğar ve YYS askıya alınabilir.

9.1.4 Risk Analizi ve Uyarı Sistemleri:

İş süreçlerinde oluşabilecek risklerin öngörülmesi ve bu risklere karşı sistemsel uyarı ve kontrol noktalarının tanımlanması gerekir.

9.1.5 Eğitim ve Kurumsal Farkındalık:

Personelin güncel mevzuat ve süreçler hakkında sürekli olarak eğitilmesi gerekir. YYS sürdürülebilirliği, yalnızca belge bazlı değil kültürel bir yapıya da dayanmalıdır.

AB Gümrük Olarak Bu Kapsamdaki Hizmetlerimiz

- **Yıllık Raporlama Desteği:** Faaliyet raporlarının mevzuata uygun şekilde hazırlanması, kontrolü ve bakanlığa sunulması süreçlerini sizin adınıza yürütüyoruz.
- **İç Denetim Sistemi Kurulumu:** Süreç takibi, dijital izlenebilirlik ve ERP uyumlu kontrol modülleri entegre ediyoruz.
- **Mevzuat Takip Sistemi:** Gümrük mevzuatındaki tüm değişiklikleri izleyen ve firmanıza özgü alarm veren “mevzuat izleme sistemi” sunuyoruz.
- **Risk Analizi Modelleri:** Lojistik, beyanname ve belge akışına özel risk matrisleri ve analiz raporları oluşturuyoruz.
- **Kurumsal Eğitim Programları:** Tüm personel kademelerine özel, mevzuata ve YYS sürdürülebilirliğine yönelik periyodik eğitimler organize ediyoruz.

---

10. Lojistik ve Dış Ticarette YYS’nin Stratejik Önemi

YYS sadece bir gümrük kolaylığı değildir; aynı zamanda dış ticaret stratejisinin merkezine yerleştirilebilecek, lojistik performansı doğrudan etkileyen bir rekabet avantajıdır. Sertifikaya sahip firmalar, uluslararası tedarik zincirlerinde “tercih edilen iş ortağı” haline gelir. Hem zaman yönetimi, hem risk azaltma hem de mevzuat uyumu açısından YYS, modern lojistik anlayışının ayrılmaz bir parçasıdır.

10.1 Stratejik Lojistik Planlamada YYS’nin Rolü

10.1.1 Gecikme Maliyetlerinin Azaltılması:

Gümrükleme süreçlerinin hızlanması, teslimat gecikmelerini azaltır ve zincirleme operasyonel kayıpların önüne geçer. Özellikle zaman hassasiyetinin yüksek olduğu sektörlerde (otomotiv, FMCG, ilaç) bu durum kritiktir.

10.1.2 Tedarikçi Seçiminde Tercih Edilme:

Çok uluslu firmalar, YYS sahibi tedarikçileri tercih eder. Çünkü bu statü; mevzuata uyum, süreç izlenebilirliği ve ticari güvenilirlik anlamına gelir.

10.1.3 Depo ve Antrepo Yönetiminde Entegrasyon:

YYS ile entegre edilen serbest depo, gümrüklü antrepo ve geçici depolama sahalarında işlemler daha hızlı ve güvenli yürütülür. Bu da stok yönetimi ve FIFO takibini kolaylaştırır.

10.1.4 Transit Sürelerde Avantaj:

YYS sahipleri transit işlemlerde izinli gönderici/alıcı gibi sistemlerle sınır geçişlerinde hız kazanır. Karayolu, denizyolu ve havayolu operasyonlarında gecikme riskleri minimuma iner.

10.1.5 Stratejik Risk Yönetimi:

YYS, hem iç denetim hem de dış izleme yoluyla sistematik bir risk yönetim kabiliyeti sağlar. Bu, firmayı sadece bugüne değil gelecekteki olası krizlere karşı da hazır hale getirir.

AB Gümrük Olarak Bu Kapsamdaki Hizmetlerimiz

- **YYS Odaklı Lojistik Yapılandırma:** Firmanızın tüm tedarik zinciri süreçlerini YYS avantajlarıyla optimize ediyoruz.
- **Depo ve Antrepo Uyum Danışmanlığı:** Mevcut depolama yapınızı YYS’ye uyumlu hale getiriyor, izinli statülerle entegre ediyoruz.
- **Çok Uluslu İşbirliği Modelleme:** YYS sahibi firmaların yurtdışı iş ortaklıklarına teknik ve hukuki düzeyde hazır hale gelmesini sağlıyoruz.
- **Transit Optimizasyonu:** Güzergah, taşıyıcı seçimi ve beyan süreçlerinde YYS tabanlı hız ve maliyet avantajı analizleri sunuyoruz.

- **Kurumsal Risk ve Uyum Stratejisi:** Lojistikten finansmana kadar tüm süreçlerin YYS sürdürülebilirliği perspektifiyle denetlenmesini sağlıyoruz.

11. YYS Başvuru Kriterleri, Belgeler ve İzin Türleri

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS), yalnızca operasyonel kolaylıklar sunmakla kalmaz; aynı zamanda firmanın belirli yapısal, mali ve lojistik yeterlilikleri sağlamasını da zorunlu kılar. Sertifika başvuru sürecinde hem firmanın güvenilirliği hem de gümrük işlemlerindeki istikrarı çok yönlü olarak değerlendirilir. Ayrıca YYS sahiplerine, dış ticaret işlemlerinde önemli kolaylıklar sağlayan çeşitli izin türleri de tanımlanabilir.

11.1 YYS Başvurusu İçin Gerekli Şartlar

YYS'ye başvurabilmek için firmanın;

- Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olması (serbest bölgeler dahil),
- En az 3 yıldır faaliyette bulunuyor olması,
- Son bir yıl içinde en az 100 gümrük beyannamesi işlemi gerçekleştirmiş olması,
- Ticari kayıtlarının dijital ve izlenebilir yapıda olması,
- Mali yeterliliğinin güçlü ve sürdürülebilir düzeyde olması,
- Güvenlik ve emniyet altyapısının ulusal standartlara uygun olması gerekir.

Bu temel koşulların her biri, hem sistemsel hem de sahadaki uygulamaları kapsayan denetimlerle doğrulanmaktadır.

11.2 Geçici Sınırlamalar ve Ek Kriterler (2025 Sonuna Kadar)

31 Aralık 2025'e kadar geçerli olan sınırlı başvuru dönemi için firmaların aşağıdaki koşullardan en az birine sahip olması beklenir:

- Son 12 ay içinde toplam 20 milyon USD ithalat ve/veya ihracat işlemi gerçekleştirmiş olmak,

- 5 milyon USD üzeri FOB ihracat yapmış olmak,
- Sanayi sicil belgesi veya onaylı kapasite raporuna sahip olmak,
- Üretim odaklı grup ithalatçısı olduğunu belgeleyen YMM raporu sunmak,
- Uluslararası taşımacı ya da sivil havacılık yetki belgelerine sahip olmak,
- Ar-Ge merkezi ya da bakım-onarım sertifikalarına sahip olmak.

Bu kriterler, yalnızca başvuru kabulü için değil, aynı zamanda firmaya tanımlanacak izinlerin kapsamını da belirler.

11.3 Başvuru Dosyasında Bulunması Gereken Belgeler

YYS başvuru süreci için hazırlanan dosyada şu belgelerin yer alması gerekir:

- Başvuru formu ve detaylı soru formu (e-imzalı),
- Adli sicil kaydı ve yabancı personel varsa beyan formları,
- SGK ve vergi borcu bulunmadığına dair resmi yazılar,
- Son üç yılı kapsayan ve olumlu sonuçlanan YMM raporu,
- ISO 9001 ve ISO 27001 kalite ve bilgi güvenliği belgeleri,
- Güncel imza sirküleri,
- Geçici sınırlamaya tabi belgeler ve varsa talep edilen ilave yetkilere dair ek belgeler.

AB Gümrük Olarak Bu Kapsamdaki Hizmetlerimiz

- **Başvuru Dosyası Hazırlama:** Gerekli tüm belgelerin eksiksiz ve mevzuata uygun şekilde hazırlanmasını sağlıyoruz.
- **Finansal ve Operasyonel Uyum Analizi:** Firma verilerini YYS başvuru kriterlerine göre analiz ediyor, eksiklikleri raporluyoruz.
- **Evrak Takibi ve Resmî Süreç Yönetimi:** Bakanlık nezdindeki işlemlerin her aşamasını sizin adınıza yürütüyoruz.

- **ISO ve Sistem Entegrasyonu Danışmanlığı:** Kalite ve güvenlik belgeleri ile ERP sistemlerinin başvuruya entegre edilmesini sağlıyoruz.

11.4 YYS Kapsamındaki Temel İzinler ve Operasyonel Haklar

YYS sahibi firmalar, belirli koşulları sağladıkları takdirde birçok işlemde öncelik ve kolaylıktan faydalanabilir:

- Eksik belgelerle beyanname sunma imkanı,
- Kısmi ya da götürü teminat kullanabilme,
- Fatura beyanı ve EUR-MED belgesi düzenleme izni,
- Eşyaların muayene öncesi teslim alınabilmesi,
- ATR belgesi düzenleme yetkisi,
- Tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usul ile taşıt üstü işlem yapabilme,
- Yerinde gümrükleme izni (ithalat ve ihracat),
- İzinli gönderici ve alıcı statülerinden yararlanma.

Bu haklar, firmanın dış ticaret operasyonlarında ciddi zaman ve maliyet avantajları elde etmesini sağlar.

AB Gümrük Olarak Bu Kapsamdaki Hizmetlerimiz

- **İzin Yönetimi Danışmanlığı:** Hangi izinlerin alınabileceği, süreçlerin nasıl yapılandırılacağı konusunda yol haritası sunuyoruz.
- **Yerinde Gümrükleme Proje Kurulumu:** Tesis içi altyapının mevzuata uygun şekilde yapılandırılmasını sağlıyoruz.
- **İzinli Gönderici/Alıcı Statüsü Başvuru ve Denetim Süreci:** Başvurudan fiziki alan kurulumuna kadar uçtan uca danışmanlık sunuyoruz.

Sonuç

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS), dış ticaretin yalnızca daha hızlı değil; aynı zamanda daha sürdürülebilir, daha güvenli ve daha stratejik yönetilmesini sağlayan bir sistemdir. YYS belgesine sahip firmalar, hem Türkiye gümrük idarelerinde hem de uluslararası ticaret zincirinde tercih edilen ve ayrıcalıklı bir konuma yükselirler. Ancak bu ayrıcalığın devamlılığı; mevzuata tam uyum, operasyonel disiplin ve sürekli denetim hassasiyetiyle mümkündür.

AB Gümrük Müşavirliği olarak, YYS başvuru süreçlerinden yerinde gümrükleme altyapısının kurulmasına, uluslararası tanıma danışmanlığından denetim sonrası raporlamalara kadar tüm süreçlerde yanınızdayız. Hedefimiz yalnızca belge kazandırmak değil; firmanızı global ölçekte güvenli, hızlı ve entegre dış ticaretin bir parçası haline getirmektir.

Unutmayın: Bilgi, fırsattır. Ve bu fırsatı stratejik başarıya dönüştürmenin yolu, profesyonel danışmanlıktan geçer.

□□ Güncel mevzuat değişikliklerini takip etmek, sektörel analizleri incelemek ve dış ticaret bilgilendirmelerimize ulaşmak için: https://abmevzuat.com

□□ Hizmetlerimiz hakkında detaylı bilgi almak ve bizimle iletişime geçmek için: https://abglobal.tr/hakkimizda